

SZÖVEG –
STREIT NÓRA

KÉP –
PÁCZAI TAMÁS

SOROZAT –
KETTŐ AZ EGYBEN

„A »sebzett gyermekünk« a házasságban tud gyógyulni»

Több mint húsz év ismeretség, 15 év házasság és két gyerek után is azt mondják, még csak az útjuk elején járnak, hiszen folyamatosan tanulják saját magukat és a kapcsolatukat is. **Theisz Dóra** pszichológussal és férjével, **Theisz Gábor** mérnök-vállalkozóval bátor döntésekről, minták felülírásáról és arról is beszélgettünk, miért fontos egy segítő szakembernek legalább anyyi időt tölteni az „öröm-oldalon”, mint a „fájdalom-oldalon”.

◆ – Régióta ismeritek egymást. Mesélnétek a találkozásotokról?

Gábor: Hat év van köztünk, amikor Dórit megismertem, ő 14 éves volt. Egy ifi bibliakört vezettem akkoriban, amibe ő becsatlakozott. Ő akkor egy kislány volt még, egy a többiek közül. Gyerekként tekintettem rá. Eleinte nem találtunk különösebb kapcsolódási pontot, négy-öt év ismeretség után jött ebben a fordulat. Dóri az érettségije évében egy kis ideig távol maradt a gyülekezetből. Dániából, egy keresztény táborból már egy kész nő jött vissza, amit nem tudtam nem észrevenni. Ráadásul egy nagyon vidám, humoros lányról beszélünk, aki korábban is az volt, de akkor még inkább magára talált. Három év udvarlás után pedig feleségül vettem.

Dóra: Emlékszem a pillanatra, amikor beléptem a gyülekezetbe, és megláttam Gábort. Egy veszkócsizmás, gitáros fiú, aki nagyon menőnek számított az ifiben. A hangja különösen megragadott. Bennem első látásra volt egy plátói vonzalom iránta, később aztán ez egy kölcsönös, nagy szerelemmé formálódott.

- Mi játszott szerepet abban, hogy fiatalon el tudtatok köteleződni egymás mellett?

Dóra: Nálam az elsöprő szerelem és a naivitás erősebb volt a dilemmáknál. Aztán ezen a kapcsolaton és persze magunkon is sokat kellett dolgozni, hogy együtt is tudjunk maradni. Azzal a gondolkodással és érettséggel, amivel belementünk a házasságba, sok ponton kinyírhattuk volna egymást lelki síkon.

Gábor: Azt látni kell, hogy egy házasságban a nüanszok felerősödnek, a legapróbb dolgon össze lehet veszni a másikkal. Viszont nagyon fontos, hogy a szerelem mellett a hasonló értékrend is adva volt nálunk, bár én református vagyok, ő katolikus háttérrel rendelkezik. A legfőbb – hitbeli, erkölcsi, életvitelbeli és nevelésbeli – kérdésekben alapvetően megegyezünk. Rengeteget beszélgettünk az udvarlási szakaszban, így ezek mind a felszínre tudtak kerülni, persze még csak elméleti szinten.

Dóra: Igen, ez nagyon fontos alap, hogy mi szeretünk beszélgetni. Az ifi közegünk is arra szocializált, hogy az együttgondolkodás, a véleménycsere, de a szabadidő közös eltöltése is milyen lényeges értékei egy kapcsolatnak. Ugyanakkor rájöttünk arra, hogy a különbözőségeink, az érzékenységeink is mennyire fontosak. Alapvető azt tudatosítani, hogy az az aprónak látszó dolog miért érint ennyire rosszul, mi ennek a gyerekkori gyökere. Ha rálátunk ezekre, a „sebzett gyermekünk” a házasságban nagyon szépen tud gyógyulni.

- A gyermekek érkezése milyen változást hozott a mindennapjaitokba?

Dóra: Két év házasság után érkezett Levi, utolsó éves egyetemista voltam ekkor, magamra kötve vittem be őt az egyetemre, két szoptatás között mentem be vizsgázni...

Gábor: Dóri nagyon bevállalós, a jogosítvány gyakorlati vizsgáját Levi születése előtt egy héttel abszolválta, amit miután megszületett a fiunk, rögtön tudott is használni.

Dóra: Visszagondolva azért kicsit meredek ez az ifjúkori bátorság, vakmerőség – de megcsináltuk!

Gábor: Szerettünk volna gyereket – én ekkor már 30 éves voltam. Édesapám már 47 éves volt, amikor én születtem, szerettem volna, ha én korban közelebb állok a gyermekeimhez: éppen elég az az egygenerációs különbség.

” **Ő úgy gondolta, neki is fel kell kelnie, hogy nekem reggelit készítsen, bármilyen korán is indulok el hazulról.**

Dóra: A szülőség számunkra már egy természetes állapot, most a kamaszkor, ami kihívás elé állít minket. Azért ha visszaemlékszem, eleinte sokkoló volt az az intenzív szolgálat, amit egy kisbaba igényel: el kellett siratni az előző életem, de most már abba nehéz belegondolni, milyen lenne, ha nem volnának ők. A második fiunk, Gergő két évvel később érkezett, ebben az időszakban zajlott a fészekrakás is. Tényleg a semmiről indultunk, és bátran beleálltunk az életbe.

Gábor: 2006 februárjában született Levi, én ősszel vállalkozóvá avanzsáltam. Pont Dórinak az egyik legkeményebb időszakában nagyon sokat dolgoztam. Sodort az ár, férjként talán kevésbé tudtam helytállni, apaként viszont

nagyon tudatos voltam. Levi otthon született, így már az első pillanattól tudtam hozzá kapcsolódni, és a mai napig nagyon jó a kapcsolatunk. Gergő is hamar került a kezembe a kórházi szülés ellenére.

– Bár már több mint 15 éve vagytok házasok, Dóra egy interjúban úgy fogalmazott, hogy még mindig csak az elején jártok a házasságnak.

Gábor: Tíz évvel ezelőtt, amikor a gyerekek már kicsit nagyobbak lettek, kezdtünk el tudatosan egymásra figyelni Dórral. Megbeszéltük, hogy bár nagyon fontos számunkra, nem az az életünk értelme, hogy van gyerekünk, hiszen mi egymásnak fogadtunk örök hűséget.

A fordulópontot ebben egy párkapcsolati előadás jelentette, Dóri vett rá, hogy elmenjünk. Ennek hatására kezdünk el dolgozni a házasságunkon, megállapodni dolgokban – például, hogy a gyerekek előtt mindig egységes álláspontot képviselünk –, ami nem mindig sikerült, de elindult valami.

Dóra: Igen, a házasságunknak egy mély krízise volt a kisgyerekes időszak, a vállalkozás beindítása, de ebből tudunk építkezni, tudatosan keresni kezdtük azokat a tréningeket, lehetőségeket, amelynek hatására fejlődhetünk. Ekkor jött az életünkbe a közös hegymászás, természetjárás, sport is. Ez olyan idő számunkra, amikor férfiként és nőként lehetünk együtt.

Gábor: Nagyon szeretem, amikor csak ketten megyünk sétálni vagy túrázni az erdőbe, ilyenkor olyan, mintha a 19 éves Dóri lenne ott velem. Nem a gyerekeim anyja, a háziasszony vagy az egyéni vállalkozó.

– Melyek azok a legmarkánsabb változások, amelyeket magatokon, illetve a másikon tapasztaltatok a házasságotok során?

Dóra: Sok változást tudnék említeni, de esetemben a legfontosabb talán az, hogy nem véletlenül választottam segítő szakmát. A nagymamám, aki sokat vigyázott ránk gyerekkorunkban, egy időskori szembetegség következtében megvakult, azóta úgy vagyok a világban, hogy másra kell figyelnem. Meg kellett tanulnom önmagamra is hangolódni, kifejezni a szükségleteimet, mert ez a fajta működésmód egy idő után már tarthatatlan, nagyon ki lehet merülni benne.

Gábor: Mikor megházasodtunk, megkérdezte Dóri, mikor kelek másnap reggel. Eleinte nem értettem, ez miért olyan lényeges. Végül kiderült, ő úgy gondolta, neki is fel kell kelnie, hogy nekem reggelit készítsen, bármilyen korán is indulok el hazulról. Én ilyet soha nem mondtam neki. Érdekes, hogy az udvarlási időszakban gyakorlatiasabb dolgokról nem beszéltünk, hogy például amikor felébredünk házasként, hogyan kezdjük a reggelt. Ebben és még nagyon sok minden másban ő az én igényem nézte, kimondatlanul is, még ha meg is szakadt benne.

Dóra: A férfiak 80%-a elkerülő a konfliktusokban, míg a nők meg, és üldöz. Ez nálunk is így volt, de már sokkal rugalmasabbak vagyunk ebben, Gábor sem menekül már el, hanem beleáll, kibírja. Nekem is meg kellett tanulnom nem olyan intenzíven elüldözni őt, amikor valamilyen feszültségbe kerülök. Most is vannak konfliktusaink, de sokkal gyorsabban túl vagyunk rajta, nem lesz egy hét harag, hanem akár percekre le tudjuk

ezt rövidíteni, és nem vagyunk romokban, amikor jövünk ki belőle.

– Dóra, te a munkád során számos nehéz helyzetben lévő emberrel kerülsz kapcsolatba. Van-e rituáléd arra, hogyan teszed le a terheket, hogyan „változol át” a pszichológusból magánemberré?

Dóra: Rendszeresen szakítok erre időt, hiszen az esetek nagy többségében mély fájdalomban, krízisben vagyok együtt a klienseimmel, könnyen búskomorrá válhatnék. Legalább annyi órát kell az „öröm-oldalon” lennem, mint amennyit a „fájdalom-oldalon”. Mielőtt vagy miután a klienseimmel vagyok, például kimegyek a Pilisbe tölteni. Azt is szeretem, hogy a rendelő és az otthonunk között van egy félórás út az „átzilipelésre”. A szupervízió is fontos eszköz ebben, de a család, a két kamaszgyerek is segít kirántani a pszichológus-valóságból. Most például evezni fogunk menni a Dunára.

– Hogyan tud segíteni a házastárs ennek a tehernek a hordozásában?

Dóra: Eszembe jut egy eset, amikor mentőt kellett hívnom az egyik kliensemhez, utána például rögtön felhívtam Gábort, hogy megosszam vele, milyen nehéz helyzetbe kerültem. Nagyon fontos, hogy meg tudjam fogalmazni, mit szeretnék, hiszen azt tanultam meg, hogy a férfiak a konkrét cselekvésbe ágyazott kéréseket értik. Ha nekem az segít megnyugodnom, hogy simogatja a hátam, vagy vacsorával vár haza, akkor erre kell megkérnem. Egyébként szívesen tesz nekem szívességeket.

– Milyen áldásai, esetleg árnyoldalai vannak annak, ha pszichológus az ember felesége?

Gábor: Régebben éreztem úgy, hogy például gyermeknevelési vitákban hátrányból indultam, de most már egyenlő felekként tudjuk megbeszélni a problémás kérdéseket. Büszkeséggel tölt el, hogy végigkövethetem a feleségem karrierjét attól a ponttól, hogy jelentkezett az egyetemre, az állami munkahelyeken át addig, hogy most már be van telve a naptárja, keresett szakember. Úgy érzem, nem használja azt ellenem, hogy ő pszichológus, kiegészítjük egymást. Én műszaki szakemberként például sokkal gyakorlatiasabb vagyok, ezekben tudok neki segíteni.

Dóra: Igen, én a mérnöki precizitást, a szervezőkészséget tanulom tőle. Gábor a földön tart, így nem veszek el a kreativitásban, hanem a megszületett gondolatok testet is tudnak ölteni. ♦

SZÖVEG –
ACZÉL PETRA nyelvész, kommunikációkutató

SOROZAT –
KÖZVILÁGÍTÁS

STRAND-TEST

Kicsit később indult a nyári szezon – ez igaz. De valahol, egy hatalmas nyomda már akkor gyártotta a fürdőruha-hirdetéseket, amikor azt hihettük, idén elmarad az évszak. Legalábbis abban az értelemben, mennyit élvezhetünk belőle. A szabadban. A strandon. Azokon a strandokon, amelyek kinyitottak, amelyeket délutánra megtölt a fáradtolaj- és a naptejszag, ahol a hűtőtáska, a napozósapka és az esernyő most már másfél méterre kell elférjen a másik, hasonlóan összetett kollekciótól.

◆ Arra sem gondolunk igazán, hogy a mindenkori strand voltaképpen kifutó. A testek mustrája, az aktuális, pret-à-porter fürdőruhadvat nyers valósága, amely mindent feltár, mindent megmutat. Pedig sejtethetnénk, amikor – még a szabadság előtt – a nagyváros buszmegállóinak falán, izzadt jólöltözöttségben, fullasztó maszkban tökéletes női testeket látunk, frenetikus bikinikben. Aztán tudhatnánk akkor is, amikor a nagy, nemzetközi bolthálózatok hazai fiáléibán felpróbálva az aktuális fürdődarabot minden alkalommal azt kérdezi az eladó: „Kicsi lett? Nagyobb kell?”

2015-ben történt, hogy Amerikában és Nagy-Britanniában irgalmatlan felháborodást keltett egy proteintermékeket forgalmazó cég kampánya. A metrókban feltűnő sárga plakát közepén egy csudakarcsú csudaszép csudanő állt, csudasárga bikiniben, és az volt a feje köré írva: „Készen áll a strand-tested?” A felhördülés akkora volt, hogy Londonban végül betiltották a látványt. Addig is feliratok árasztották el a képeket: „Persze, hogy készen állok: van testem és járok a strandra!” vagy „A testem kész, már csak fürdőruhába kell bújnóm”. A gúnyos ríposztok arra utaltak, hogy már megint a nőket és már megint a koplalásra indítják. Míg mások (khm, ne mondjuk, kik) sörözhetnek, addig az asszonyok végre tegyék le őszi-tavaszi-téli

dunyhatestüket és pompázzanak a strandtestükben. Három év múltán egy plus size (nagy méretű) ruhaneműket gyártó cég használta fel a képet, ezúttal három, testes hölgygel, fürdőruhában, akik nevetve üzenték a feliratot: „Igen, készen áll a strand-testünk!” Némely oknyomozó újságíró aztán utánajárt, hogy az eredeti reklámozó nemcsak a nőket „sanyargatja” elvárásaival, hanem a férfiakat is, akiktől nem karcsúságot, hanem kockaizmokat követel a világ – mármint a proteingyártó szerint.

Mindenesetre a strandra indulva nem tudjuk magunkat mindig megnyugtatni azzal, hogy Londonban betiltották a plakátot. És azzal sem, hogy a test mindig úgy tökéletes, ahogyan van. Hiszen tudjuk, hogy a jólét, a kényelem és bizonyos – azért se mondom ki – szigorúan otthonülő időszakok rajtunk sem múlnak el nyomtalanul. Az viszont sokat segít a lelkiismeret-furdalásban, ha van egy kis humorérzékünk. Gondoljunk például egy másik brit plakátra, amelyet egy neves testépítő cég tett közzé. A képen egy zöld, dundi, szőrös szörny látszik, a felirat pedig így szól: „Belefáradtál már, hogy kövér és ronda vagy? Maradj csak ronda! Fizess elő 14 fontért az edzésbérletünkre!” Ebben a felfogásban, lássuk be, a fogyókúra tényleg két rossz közötti választás. Erre bizony együnk és strandoljunk egy jót! ◆

t9

AZ ELSŐ BÁSTYA

2020.
05. 30.-
10. 31.

1014 Budapest,
Táncsics utca 9.

**Fedezd fel Budapest
új kulturális és
közösségi terét!**

**Sokszínű kulturális programok,
interaktív régészeti kiállítás a budai
Várnegyed panorámás helyszínén.**

t9.hu

SZÖVEG –
FUTÓ ISTVÁN

SOROZAT –
LEZSER

ÉDES

OTTHON

Egy ideje a hirdetési oldalakat bújom. Eladó lakást keresek, szóval ingatlanos oldalakat, ingatlanközvetítők honlapjait nézem át, és itt-ott magánszemélyek hirdetéseit is. Ha nem szeretnék lakást venni, azt mondhatnám, jó szórakozás – így viszont nem az, bár kétségtelenül érdekes. Mint minden, ez is az élet egyfajta lenyomata. Szöveges, képekkel illusztrált szociokaland. Ennek a szektornak is megvannak a szereplői, a saját nyelvezete, sőt, egyfajta képi világa is.

◆ Rá kellett jönnöm, hogy a lakások jelentős százaléka a gyöngyszem- és/vagy ékszerdoboz (sok esetben ún. valódi ékszerdoboz) kategóriába esik. A képi támogatottságnak hála ez ki is derül, bár ha felrajzoljuk ezeket egy ízlések és pofonok koordináta-rendszerbe (ahol az ízléses dolgokat az X tengelyen ábrázoljuk), akkor jellemzően origóközeli X-értékek mellett az Y tengelyen láthatunk jelentős elmozdulásokat. Megjegyzem, a gyöngyszem és/vagy ékszerdoboz kifejezés szemantikailag egyúttal a lakás kis alapterületű voltára (is) utal, s gyanítom, hogy az ún. valódi ékszerdoboz megnevezésük az élehetetlenül kicsi lakóingatlanokat jelölik.

A valamicskével nagyobb méretű nem-gyöngyszem és nem-ékszerdoboz, viszont nem is tágas vagy kényelmes ingatlanok az ún. *jelenleg egyszobás, de könnyen másfélszobássá alakítható lakások*. Amennyiben a keskeny és hosszú, kizárólag egy irányba néző, egyetlen ablakos, csőszerű lakást az érdeklődő szerint egyáltalában nem lehet másfélszobássá alakítani, úgy belmagasság függvényében (agresszív kínálati kommunikáció esetén attól függetlenül is) a galériázhatóságot emlegetik. A gyakorlott lakáskereső lazán klikkel tovább azokon

a csatolt rajzokon, amelyeket átalakítási terv, vagy átalakítási terv per egy, per kettő, per satöbbi címmel látnak el. Idővel pedig szentségelve üti optikai egerét az íróasztalához, hogy ugyan miért nem az eladó lakás rajzát látjuk, miért egy olyat, ami még nincs is. Mindegy. Kemény piac. Figyelni kell.

A valamicskével nagyobb életteret kínáló ingatlanok az *álotthon* vagy *álotlakás*, míg a direktebb sales kommunikáció szótárában *álmai otthona* néven keresendőek. A felújított vagy újszerűek munkaneve az igazi polgáritól a tiptopon át a luxusig változik; míg a lelakottak esetében az *újítsa fel saját igényei szerint* fordulat a legelterjedtebb.

A személyes kedvencem az a hirdető, aki *igényes* vevő számára kínál *igényes otthont*. Az igényes egyébként annyit tesz, hogy méregdrága. Az igényes szóra mindig felfigyeljek. Bevallom, hogy szeretnék az lenni magam is, de vajon ki az, aki ne akarna. Ki az, aki kénytelen deklaráltnan igénytelen lenni? Megmondom. Akinek nincsen extrém sok pénze. Márpedig a többségnek nincsen. Ha lenne, már nem is számítana extrém soknak. Ilyen egyszerű az igényesség. És az is, hogy minden tükörben ott lesz a fotós, vagy maga az eladó. Az igényes. ◆

A MÉDIA A CSALÁDÉRT-DÍJ JÚNIUSI JELÖLTJEI

DÖMÖTÖR ÁGNES

Könnyek árja

Gyereklélek magazin

A Média a Csaláért-díj fő támogatója:

D. BALÁZS ILDIKÓ

**Gyermek a pályán, szülő
a lelátón**

Székelyhon, napilap

A jelöltekről szóló ismertetőt és a jelölt munkákat megismerheti a mediaacsaladert.hu-n, ahol az Ön jelölését is várjuk.

SZÖVEG –
VÉSEY MIKLÓS

SOROZAT –
APA KEZDŐDIK!

APAKÉZ

Tolom a babakocsit a fényzuhatagban, csak egy apró kézfej látszik ki a napernyő alól. A kéz, amely nemsokára másokhoz nyúl, simogatni, számolni fog. Írni, sebességet váltani, szájat, feneket törölni. Magáét és másokét. Ezek a nyitott, párnás ujjacskák, ez a puha, ráncatlan tenyér. Viszem, mint a Szent Jobbot a körmenet.

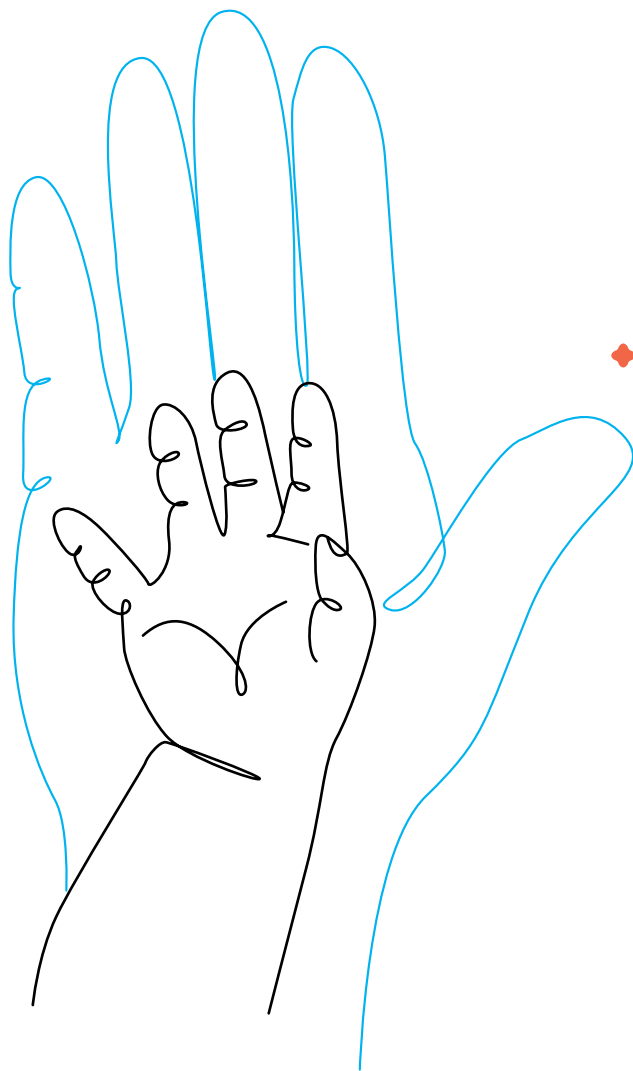
◆ A fiam még nem tud a kezéről, ahogy a többi testrészéről sem. Hogy ő irányítja őket. Érzései, reakciói persze vannak. Hall, lát, szagol, éhes, fáj a hasa, eszik, megkönnyeb-
bül. Viszont gyakran előfordul, hogy orron üti magát, és mint egy idegen tárgyat, úgy bámulja a kezét. Még nem tudja, hogy az övé.

A saját kezemre nézek. Végiggondolom, mit hova tett, merre járt, mennyi mindent érintett, mutatott, dugott el, tett a szájba, vett el vagy adott, húzott vagy tolt, támasztott vagy lökött, ejtett, emelt, pattintott. Eljutott idáig, hogy babakocsit tol, hogy rendszeresen törli valaki másnak a fenekét. Valószínűleg ez mentette meg.

Aztán eszembe jut a nagyapám keze. Egy régi képen láttam, csak a ráncok és a kidudorodó erek különböztették meg az enyémtől. De a szentséghez mintha az ő keze is közelebb lett volna. Elgyengült, laza tenyerében a fiam öntudatlanul szétnyílt ujjait látom.

Az ernyőn át is a fiam arcára süt a nap. Félek, hogy felébred, úgyhogy széttárom az ujjaim, talán így nagyobb árnyékot nyújt a kezem. Egy pillanatra elvakít a csillogó jegygyűrűm. Elmosolyodom, nyitott tenyérrel.

Férj és apa vagyok. A délutáni séta útjának felén. ◆

A MÉDIA A CSALÁDÉRT-DÍJ JÚLIUSI JELÖLTJEI

SZENDÉNÉ KISS NÓRA

**Féltem a haláltól...
Aztán közelebb mentem**

MiDió.hu

A Média a Csaláért-díj fő támogatója:

MAGYAR TÍMEA

**Bérelt méhek drága áron
Béranyság: prostitúció vagy
beteljesített álom?**

Kárpáti Igaz Szó

A jelöltekről szóló ismertetőt és a jelölt munkákat megismerheti a mediaacsaladert.hu-n,
ahol az Ön jelölését is várjuk.

MINDEN GYERMEK KINCS

A Trianon okozta sebek máig nem gyógyultak be. A határon túli magyarság nehézségeivel egyre kevesebb anyaországbeli tud azonosulni, ezért is fontosak az olyan intézkedések, mint a Köldökzsinór Program, amely tudatosítja, hogy ők is ugyanúgy a nemzethez tartoznak.

◆ A trianoni döntés ennyi év elteltével is meghatározza a külföldi magyarok életét. „Szorongással tölt el, ha erre gondolok. Bennünk van eleink fájdalma, élettörténete, a hit, a remény és a szeretet, az elfogadás, de a bánat is. Jó lenne megtanulni együtt élni ezzel, csakhogy az igazságtalanság nem múlik el az emberek bölcsességével” – osztja meg érzéseit a székelyföldi Tiboldi Bea. A II. világháború veszteseként tovább zsugorodott az ország. A kommunizmus éveiben Trianonról beszélni sem lehetett. A rendszerváltást követően Antall József megjegyzése, miszerint 15 millió magyar miniszterelnöke kíván lenni, bizakodásra adott okot, ám csak 2010-ben indult érdemi párbeszéd az anyaországtól elszakadt honfitársaink helyzetéről. Ebben az évben június 4-ét a Nemzeti Összetartozás Napjává nyilvánították, az ekkor életbe lépő törvény pedig megerősítette, hogy „a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek.” Bevezették az egyszerűsített honosításról szóló törvénymódosítást, ami lehetővé tette, hogy a magyarországi lakcímmel nem rendelkezők magyar állampolgárságot szerezhessenek. „A határok ellenére együvé tartozhatunk, ami megerősített minket hitben, erkölcsben és nemzettudatban” – emlékezik vissza egy erdélyi tanítónő, Marschal Ildikó.

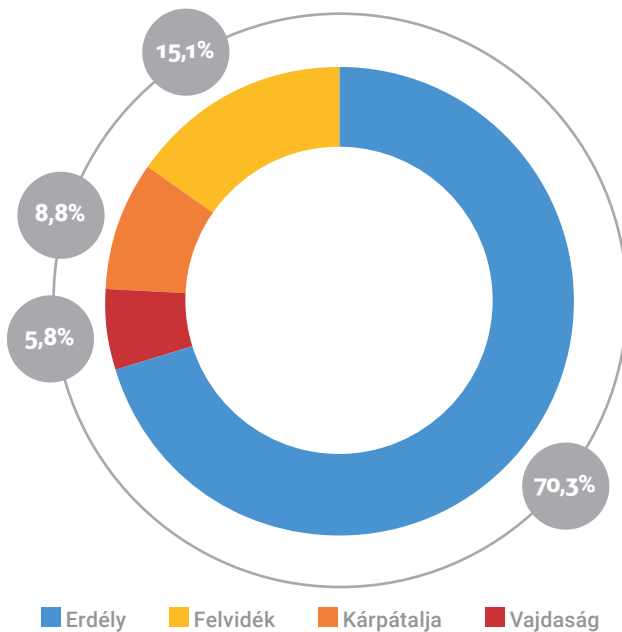
Az asszimiláció és az elvándorlás ugyanakkor továbbra is probléma, a romániai magyarok száma például 1991 és 2011 közt 13%-kal csökkent. Ezen a negatív tendencián értelemszerűen a gyermekvállalás javíthatna,

ennek azonban több akadálya is van. A Nemzetpolitikai Kutatóintézet (NPKI) és a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) 2019-es, Kárpát-medencében végzett felmérése szerint a gyermektelenek 77%-a szeretne családot alapítani, az ideálisnak tartott gyermekszám 2,4 a határon túli magyarok körében. Magyarország Kormánya a legfiatalabbak jövőjére gondolva 2018-ban, a Családok és Külföldi családok évében indította el a Köldökzsinór Program keretén belül a határon túl élők – akárcsak a magyarországiak – számára, hogy újszülött gyermekük után anyasági támogatást és fiatalok életkezdesi támogatását, Babakötvényt vehetnek igénybe, amelyek együttes összege meghaladja a 100 000 forintot.

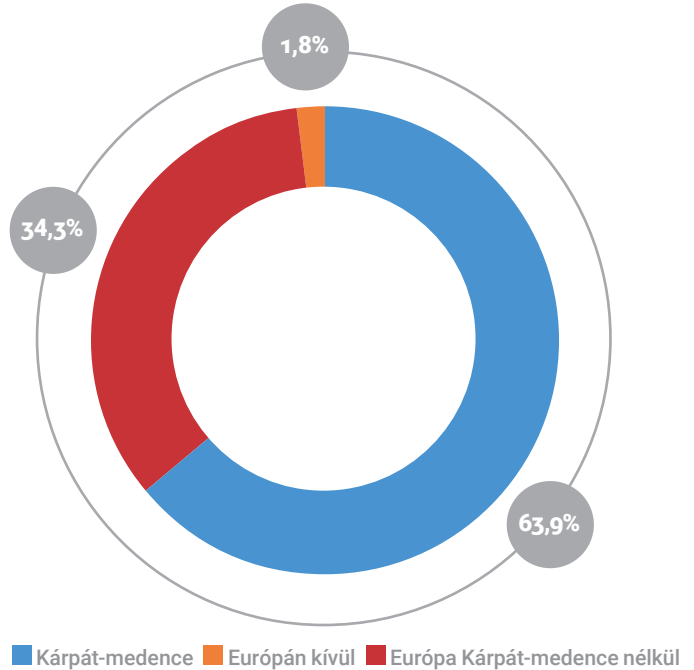
Az anyasági támogatásnak és a Babakötvénynek, azaz a fiatalok életkezdesi támogatásának nem feltétele, hogy mindkét szülő magyar származású legyen, azonban a programhoz való csatlakozáskor elindul a gyermek magyar állampolgárságának vagy magyar igazolványának kérelmezése is. Mindez erősítheti a fiatalok magyar identitását.

A vajdasági Szabó Viktória harmadik gyermeke születése után igényelte a Babakötvényt. „Nagyon jó kezdeményezésnek tartom, mert az összeg a lányunk 18 éves koráig évente kamatozik, amit majd az egyetemi tanulmányaira szeretnék fordítani” – árulta el. Mivel későn értesült a lehetőségről, az anyasági támogatást már nem tudta igénybe

ANYASÁGI TÁMOGATÁST IGÉNYLŐK
MEGOSZLÁSA A KÁRPÁT-MEDENCÉN BELÜL
2018–2020. május

ANYASÁGI TÁMOGATÁST IGÉNYLŐK
MEGOSZLÁSA TERÜLET SZERINT
2018–2020. május

venni, azt ugyanis a gyermekek hat hónapos koráig lehet kérelmezni, a fiatalok életkezdési támogatásának viszont nincs ilyen időbeli korlátja.

A Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) adatai szerint a bevezetés óta 2020. május végéig összesen 22.340 külföldi magyar család igényelte az anyasági támogatást és 19.289-en kérték az életkezdési letéti számla megnyitását gyermekük részére. Ez azt jelenti, hogy a külföldön született gyermekekkel együtt minden évben legalább 100 ezer magyar kisbaba jött a világra. A Köldökzsinór programmal a magyar családtámogatási rendszer átlépte a trianoni határokat, kifejezve ezzel azt, hogy minden magyar gyerek kincs, szülessen bárhol is a világban.

Eddig összesen 68 országból jelentkeztek a programra. A támogatások csaknem kétharmadát a Kárpát-medencében élők vették igénybe, azon belül is 70 százaléuk Erdélyben, 15 százaléuk a Vajdaságban, 9 százaléuk Kárpátalján, 6 százaléuk pedig Felvidéken. Emellett a történelmi Nagy-Magyarország határain kívül, diaszpórában élő magyarok is rácsatlakoztak a Köldökzsinórra, hiszen a kérelmek egyharmada első-sorban Európából, a legtöbb Németországból érkezik, de akadnak köztük iráni, új-zélandi és ausztráliai családok is.

„Magyarország feldarabolásával megpróbálták minket is szét-szakítani, de az elmúlt száz év bizonyította, a magyar nemzetet ezt még ilyen eszközökkel sem lehet megtenni” – vallja Ildikó. Beát büszkeséggel tölti el, hogy magyarnak született: „Okozhatnak ugyan fájdalmat, de valahogy mindig felállunk, mert az Anya láthatatlan keze fogja a kezünket” – teszi hozzá. ♦

Az anyasági támogatás összege 64.125 forint, ikergyermekek esetén gyermekenként 85.500 forint, míg az életkezdési letéti számla megnyitáskor 42.500 forint támogatást biztosít az állam, amely a gyermek nagykorúvá válásáig minden évben az inflációval megegyező mértékkel kamatozik. A szülők a két támogatást ügyfélkapus regisztrációt követően elektronikusan (<https://eugyfel.allamkincstar.gov.hu/>) és postai úton (Magyar Államkincstár, 1081 Budapest, Fiumei út 19/A.) is kérvényezhetik, míg személyesen az adott ország konzuli feladatot ellátó hivatásos magyar külképviseleténél, Magyarországon pedig az integrált ügyfélszolgálatoknál tehetik ezt meg.

SZÖVEG –
BALKUNÉ SZÜCS EMESE tanácsadó szakpszichológus

UNOKÁK ÉS NAGYSZÜLŐK

Az emberiség fejlődésében mérföldkönek tekinthetjük annak az életkornak a megélését, amikor nagyszülővé válunk. Korábban általában csak egy emberöltőnyi esély adatott mindenkinek, az idős ember élettapasztalata azonban komolyan növelheti az utódok túlélési esélyeit. Másrészt a nagyszülő és unoka közötti kapcsolat különleges, semmihez sem fogható viszony. Mi vezet a generációk közötti kötődések megmaradásához vagy felbomlásához?

◆ Emlékszem, szerettem hallgatni a nagyapáim történeteit. A családi legendák a meggyökerezettség és állandóság élményét nyújtották számomra. Örültem a nagyanyáim gondoskodásának. A rám hagyott süteményrecepteknek, meg a régi ruháknak a padláson, amelyeket tizenévesen magamra szabva büszkén feszítettem varrónő nagymám hagyatékában. Már nem élt, de én hordoztam élet-története egy-egy darabkáját, ahogyan később magamra öltöttem nagyapáim hitét.

HULLÁMHEGYEK-HULLÁMVÖLGYEK

A gyermek életének különböző időszakaiban szülei eltérő fontossággal bírnak. A serdülés kezdete előtt ők a referenciaszemélyek, ezt követően azonban fokozatosan távolodnak felmenőiktől, és kortársaik jelentik azt a csoportot, akikhez mérik magukat. A párkapcsolat és az új család alapításának idején ismét nagy erővel mozdulnak meg bennük azok a minták, amelyeket szüleik örökítettek át számukra. Ilyenkor, amennyiben elég jó szülő-gyerek kapcsolatot ápoltak korábban, újraközeledés történik a két generáció között. Ideális esetben az unokák érkezése szoros, ám felnőtt-felnőtt kötődést eredményez, amelynek lényege a kölcsönös tisztelet és elfogadás. Kevésbé szerencsés helyzetben a konfliktusok kiéleződnek. Vagyis a nemzedékek közötti harmónia rajtunk is áll, de mégsem bírjuk mindig kézben tartani az eseményeket. Ugyanis saját sorsunk foglyaként gyakran nincs rálátásunk azokra a családi mintázatokra, amelyeket magunkkal hurcolunk.

NEM LESZÉK OLYAN SZÜLŐ, MINT TE!

Amikor a gyermek nem szeretné szülei értékrendjét tovább vinni, vagy gyermekkori szenvedései miatt elutasítja azok viselkedésmintáit, burkolt ellentétekre, vagy nyílt konfliktusokra is sor kerülhet. A fiatal nem kér az idősebb generáció tudásából, mert azt nem tartja hasznosnak. A háttérben komoly azonosulási problémák állhatnak. Gyakran a merev hierarchia és szabályrendszer, a változásra képtelen attitűd, máskor éppen a mindent megengedő vagy elhanyagoló viszonyulás felelős az utódok eltávolodásáért. Ennek fényében gyermekeiket sem nevelik a nagyszülők tiszteletére és szeretetére, a nemzedékek közötti információátadás megszakad.

A SAJÁT ÉLETEMET AKAROM ÉLNI!

Szintén generációs szakadékhoz vezethet, amikor a fiatalok nem kapva elég teret és önállóságot a szülőktől, kénytelenek radikálisan elvágni a kötelékeket. Távolabb költöznek, ritkán látogatnak haza, nem vonják be a nagyszülőket az unokák gondozásába. Tipikusan ilyen helyzetek születnek a megoldatlan anyós-meny vagy após-vej csatározásokból. A hosszabb idejű elkülönülés nem támogatja a legfiatalabb és legidősebb nemzedék közötti kötődés kialakulását.

KIÉ EZ A GYEREK?

A másik véglet a két generáció összemosódása. A domináns nagyszülő tapasztalatával visszaélve beavatkozik

a fiatalok életébe, hatalmat gyakorolva felettük tulajdonának érzi azok utódait is. Máskor az alkalmatlan szülő maga mond le a gyermekéről, a nagyszülő gondjaira bízva őt. A létrejövő kapcsolat egyik esetben sem valódi nagy-unoka viszony, hiszen ilyenkor a nagyszülő erőszakkal vagy kényszerből a szülő helyébe lép.

MIKOR SZÁMÍTHATUNK ERŐS UNOKA-NAGYSZÜLŐ KÖTŐDÉSRE?

Leginkább akkor, ha a szülők és nagyszülők között kiegyensúlyozott a viszony. A kismama szívesen hagyja rá a tapasztalt felmenőkre gyermekét, elfogadja a segítségnyújtást, hálás érte, és teret ad a kicsik és az idősek kapcsolatának kiépülésére. Tudja, mekkora értékkel bír egy olyan személy gyermeke életében, aki feltétel nélkül szereti és elfogadja.

Az unoka és nagyszülő közötti kötődés ilyenkor saját magától fejlődik. A kicsi vágyik a nagy után, az idősödő ember életének bearanyozója az unoka. Természetesen a gyermek cseperedésével ez a kötelék is lazul, párhuzamosan a szülővel való viszonytal. Sok idős ember hiányolja

a kamasz unokát, aki egyre kevesebb időt tölt vele, amiért jobbára nem a szeretetlenség a felelős. Más a két generáció világa, érdeklődése és célja. Míg az egyik az életet veszi birtokba, addig a másik az elmúlással barátkozik.

Az Istennel és önmagával megbékélt személy elfogadja a változást, bár ettől még fájdalmasnak tapasztalhatja. Az integráció és önazonosság elérésével az idős ember minden erőlködés nélkül válik vonzóvá, gyakran éppen a fiatal felnőtt korosztály keresi társaságát, életbölcességét, útmutatását. Budapestről frissen falura költözött kismamaként megismerkedtem az akkor 74 éves Lajos bácsival, aki diófát ültetett a kertünkbe. A felcseperedő fa árnyat adó lombjának közelébe helyeztük el a grillezőt, a hintát és a pihenőhelyet. Amikor 12 évvel később megkérdeztem tőle, miért adta nekünk az időközben udvarunk díszévé fejlődő csemetét, egyszerűen annyit mondott: „Kicsírázott az esőcsatornába potyogott dió. Sajnáltam volna, ha kárba vész, inkább elültettem. De én már nem vettem volna hasznát, a maguk udvarába meg éppen illet.” Olykor egyetlen gesztus rámutathat fontos valóságokra: például egy mag elvetése arra, miként érdemes megöregedni. ♦

SZÖVEG –
LACKFI JÁNOS

ILLUSZTRÁCIÓ –
BALASSA NIKOLETTA

SOROZAT –
VÍZEN JÁRNI TILOS

ÉLETÜNK TÁRGYAI

Harminc év ismeretség, huszonkilenc év házasság, hat gyermek, négy unoka. És mennyi tárgy, ami összeköti! Ki lehet rakni belőlük az életünket. Van fenőkövünk, amit még sógornőmtől kaptunk nászajándékba, mennyi kést éleztünk már vele. Mikor kettétörött, egyik felét lányunk kapta meg, így egyazon kő most már két háztartásban élésít...

◆ Még csak jártunk egymással, mikor egy nagyon ronda kék kabátot vettem ajándékba Julinak a Fény utcai piacon, valami nénikétől. Később, mikor kidobtuk, egészen megbabonázott a rondasága, de a vétel pillanatában elbűvölt a tény, hogy ÉN... hogy KEDVESEMNEK... hogy VESZEK... hogy KABÁTOT! Úgy hittem, az alacsony néni kére szabott karok, az idétlen vállvarrás, az otromba gombok s a szín, melyet amúgy Juli ki nem állhat, majd foglyul ejtik őt. Majd nem szabadul többé a ronda kék kabáttól. Meg tőlem sem. Nem is volt olyan együgyű okoskodás!

Nászutunkon, Szilvásváradon vettük a kézzel faragott fakanalakat, egyszerre ötöt. Darabja hús forint, ez nevenséges összeg volt már akkor is. A Szalajkavölgyben az orrunk előtt árulták az illatos, sült pisztrángot, de arra biza nem futotta. Nem igazán szeretem a halat, mégis akkor az volt az el nem érhető tökéletesség, mert nem kóstolhattuk meg. Csak képzeletünk érezte a nyelven az omlós állagot, a vajás, fehér hús szirmai. Viszont mélyen beszívtuk a lépcsőzetes Fátyol-vízesés fagyos páráját, földre koppant diót eszegettünk, mindig kértünk repetát a menzán.

A jólelkű néni merték, mérték a ropogásra sült krumplit, karikás szemünk láttán mosolyogva. Mikor idejöttünk, még zöldellt a gesztenyesor, egy hét múltán már sárga levele is alig maradt mutatóba. Megsárgult azóta a megmaradt pár fakanál is, megkopott, behasadozott, ahogy falatonként meregettük vele fújjogva mindig túl forró életünket.

A masztodon kidagadt a sarokból, mintha el akarna tiporni, mintha el akarna nyelni bennünket.

– Koporsó – suttogta Juli ijedten, a sírás szélén.

– Úristen, mit tettünk, miféle antik végzetet szabadítottunk magunkra? – töprengtünk egymás mellett heverve az éjszakában.

Hol volt már ekkor a nappali eksztázis, komoly, közös döntésünk mámore: hogy háromezer-ötszáz forintért megvesszük a neobarokk tálalószekekrényt. Kövér elefánttalpak módjára kibuggyanó lábakkal, sinus-hullámmá hajlított ajtódeszkákkal tüntetett. Teteje elég lett volna gombfocipályának, filigrán, rejtélyes alakú vitrin csinoskodott rajta. Borzongató, gomolygó faerezetű, politúrozott felület! Mint egy orrszarvú vagy egy ezerszeresére nagyított, fénylő skarabeusz bogár!

Szent rovar! Szent elragadtatással vegyes szent rettéssel imádtuk és gyűlöltük ezt a szoba csaknem negyedét eltorlaszoló, busa fatömböt... Igencsak megizzadtak vele a szállítók! A masztodon a modorosságig tökéletesnek és kidolgozottnak látszott a feneke-nincs, guberált fotelek, a földre fektetett ágybetétünk mellett. Irdatlan dobozában el lehetett volna temetni mindkettőnket... Később láthatatlan tárggyá tette a megszokás, beolvadt a bútorok közé. Mégis mintha kicsit eltemettek volna vele minket, mikor ott kellett hagynunk. Nem fért be az új, már saját lakásba, új, már saját életünkbe.

Az egyik feszületet a brüsszeli bolhapiacra vettük egy arabtól. Liliomos végű ónkereszt, cifra, kiöntött ónvirágokkal, a szára el volt törve. A sekrestyést vághatta valaki fejbe, úgy jutott hozzá... A vallások közti dialógus jegyében keményen néztem az árus szemébe, harmadára alkudva a vételárat. Idehaza ötvös barátunk hümmögött, az őnt nemigen lehet forrasztani, kényes anyag. Ez a kereszt később az ablak előtt állt dolgozószobámban, s a telefont igazgatva többször sikerült magamra döntennem: élő szemrehányásként zuhant rám az Istenfia. A korpusz anyagát erősen kikezdte a sok esés,

sokáig ott állt ablakom előtt, és minden nap végigfutott hátam a hideg. Két leszakadt kar csüng a keresztről, a megcsonkított test odébb hever, valamit csinálni kellene vele, mint annyi minden mással itthon...

A másik kereszt vadonatúj volt, csak az ötvözet lehetett gyenge, ágyunk felett lógott, egyszer onnan esett le, a két kéz elpattant, levált a fáról a bronzszínű test, válla felett az izmot átfúrva kellett egy szeggel visszaerősítenem, elég brutális megoldás, de mégiscsak erre esküdünk a templomban anno, ez a korpusz köt össze minket.

Van egy tárgy, amit sajnos nem tudtunk megszerzeni. Pedig a miénk. Tizenötödik házassági évfordulónk alkalmából elvittem Julit Esztergomba, ahol már korábban is jártunk néhány emlékezetes kirándulás erejéig. A meredek várfalra regényesen rálátunk alulról, a Padlizzán vendéglő lugasainak árnyékából. Összebújtunk, és az egyik éttermi kiskanál tükrén éppen elfértünk mindketten. Nem vagyunk tolvaj típusok, de ezt az evőeszközt igazán ellophattuk volna. Az igazat megvallva el is loptuk. Fotón őrizük a homorú tükörfelületet, rajta viccesen eltorzult arcunkkal. ♦